

Forfatter: Peter Erasmus Kristian Kålund, 1844-1919

Titel: Udrag fra Arne Magnussen - Brevveksling med Torfæus (Þormóður Torfason)

Citation: Peter Erasmus Kristian Kålund, 1844-1919: "Arne Magnussen - Brevveksling med Torfæus (Þormóður Torfason)", i *Arne Magnussen - Brevveksling med Torfæus (Þormóður Torfason)*, Nordisk Forlag, s. XIV. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-001991698-000-shoot-idm140619108139344.pdf> (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Arne Magnussen - Brevveksling med Torfæus (Þormóður Torfason)

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Foruden den videnskabelige menings-udveksling har T.s breve idelige anmodninger om at påskynde censuren, fremskaffe pantebrevet, indføre tillæg og ændringer, forberede trykningen etc. T., som ikke var nogen kritisk natur, var heller ikke overfor andre nogen stræng kritiker, og det passer godt hermed, at blandt hans mange planer i væntetiden faldt også den ham ind at sende Orcades til forskellige (i virkeligheden inkompetente) mænd på Island til bedømmelse (nr. 31), hvad dog ikke blev til virkelighed. Under A. M.s ophold i udlandet (hvor A. M. nr. 60 oplyser om trykkeri-forhold og priser i Tyskland) var trykningen af Orcades endelig påbegyndt, idet daværende arkivskriver, senere (1698) kgl. bogtrykker og titulær assessor J. Lauerentsen [navnet staves højst forskellig], havde overtaget sammen med s. xvT, at bekoste oplaget og selv befordre bogen til trykning, med tilhørende korrekturlæsning m, v. Bogen udkom i begyndelsen af året 1697, kort efter A. M.s hjemkomst, men skæmmet af slemme trykfejl, da L. vel var en mand med nogen litterær interesse, men uden virkelig sagkundskab. For den følgende tid bliver den manglende trykfejlsliste og forretningsforholdet til L. i anledning af Orcadesoplaget en stadig kilde til klage for T. Han syntes, at hans ære krævede en berigtigelse af trykfejlene og nedsendte til A. M. en Errataliste, men har næppe været anlagt for et sådant arbejde, i al fald erklærede A. M. den for ubrugelig og fik selv aldrig tid til at gennemgå Orcades for at give en fuldstændig liste, ligesom også L. stadig vægrede sig ved flere udgifter i anledning af dette arbejde. Således trak tiden ud lige til A. M.s Islandsrejse, og først som et tillæg til Erichsens biografi af T. (s. 196—98) er de vigtigste trykfejl anførte, som det angives efter en med Asgeir Jonssons hånd skreven liste. Prisen på Orcades (som udgør i folio 228 ss.) var efter T.s opgivelse nr. 88 4 &, men solgtes trods det ringe beløb næsten ikke, og på T.s klager herover svarer A. M. karakteristisk nok nr. 93, at når de i Sverrig udkomne islandske sagaer kunde sælges dyrt, men Orcades trods prisbilligheden ingen afsætning havde, beroede det på, at i Sverrig interesserede alle sig for litterære æmner og særlig for deres eget folk, her interesserede man sig for intet og mindst af alt for det nationale. L., som havde haft udgift ved forsendelsen af eksemplarer til forskellige byer i udlandet, var utilbøjelig til at aflevere den T. tilkommende del af oplaget. Også denne afvikling trak ud til efter A. M.s Islandsrejse, og T.s klager fortsættes, så længe brevvekslingen med A. M. holdes ved lige. Sv. Dahls meddelelser om Torfæus og hans bogtrykkere oplyser om dette mellemværendes afslutning, at T. under sit ophold i København 1706 ved tre udsendinge lod afkræve hos L. bl. a. de ham tilkommende eksemplarer af Orcades, i hvilken anledning L. minder om, at han i sin tid fra arkivet fremskaffede de vigtige indløsnings-dokumenter, hvortil T. giver et spydigt gensvar¹. Færøernes historie, *Commentatio hist. de rebus gestis Færeysensium*, var allerede udgivet under T.s ophold i København 1695.